

Népszavak

Bácskai Napló
POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: KÖNYA LAJOS.

MEGJELENIK	
m. Jelen nap délután vasár- és ünnepnapi kivétellel.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, IV., Rakóczi-út 20. Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DIJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	— — — — 32.—
fél évre	— — — — 16.—
negyed évre	— — — — 8.—
Videkre postán küldve	
egész évre	— — — — 32.—
fél évre	— — — — 16.—
negyed évre	— — — — 8.—

A franciák ellenoffenzívát kezdték.

Német hivatalos jelentés. A német trónörökös hadcsoportja:

Az Aisne és a Marne között a harc újból lángra lobbant. A franciák itt a már régóta várt ellenoffenzívájukat megkezdették. Nagy páncélos kocstrajok harcbevetésével sikerült nekik legelső gyalogsági és tüzérségi vonalunk egyes pontjaiba meglepetésszerűen betörniök és vonalunkat visszazsorítani. A továbbiakban hadosztályaink készletben álló tartalékokkal egyesülve, egy ellenséges áttörést megelcsúsítottak. Délajt francia támadások Soissonsól délnyugatra Neuille-Chateau-Thierry-től északnyugatra fekvő vonalon megelcsúsultak. Délben az egész támadó arcvonalon igen erős részlettámadások omlottak össze új vonalainkban.

A harcmezőre özönlő ellenséges oszlopok eredményteljes harci repülőink céljai voltak. Vadászipülőink az ellenség harminckét repülőgépét lötték le. Löwenhardt hadnagy 38. és 39., Belle hadnagy 23. és 24., Göhring főhadnagy 22. légi győzelmét aratta.

A franciák a Marne déli partja ellen 16-i és 17-i kudarcuk után Mareuilől délre már csak részlettámadásokat intéztek ellenünk, amelyeket visszavertünk.

A július 15-dike óta ejtett foglyok száma meghaladja a huszezetet.

Helyreállott a rend Moszkvában.

R o t t e r d a m, jul. 20. Hivatalos jelentést adtak ki a ról, hogy szovjetkormány tökéletesen elnyomta Moszkvában a lázongást s a rendet az új orosz fővárosban helyreállította.

Az antant konzulok elhagyták Odesszát.

B é c s, július 20. Stockholmból jelentik, hogy Franciaország, Olaszország és Görögország konzuli missziói az osztrák-magyar hatóságok beleegyezésével elhagyták Odesszát és Kurszkba mentek.

Csak hosszú harcok hozhatnak döntést.

B e r l i n, július 20. A németek offenzívája egészen tervszerűen folyik s előre csak kezdő stádiumban van. Hiba, ha a közönség olyasfélért képzelt, hogy néhány napon belül döntő eredményeket lehet elérni. Arról van szó, hogy az ellenséget rendszeresen gyöngíteni kell és a voltaképeni offenzívára lassu megérésre kell törekedni a tulajdon emberanyag megkiméléséért. Ebből a szempontból a támadás mindenütt kielégítően halad.

Egy angol hajó pusztulása.

L o n d o n, július 19. Egy július 13-áról kelt tokiói jelentés szerint a Kavachi csatshajónak 1100 főnyiszemélyzetből 400-at megmentettek. A hajó mint ismeretes a Tojamai kikötőben robbanás következtében elsüllyedt.

Angol-amerikai szövetség.

Bécs, július 20. Weekly Dispatch ezt jelenti, hogy az Egyesült Államok és Nagybritania közt tárgyalás folyik támadó és védekező szövetség létesítéséről.

Hadikoldusok és hadimilliomosok.

A hadiözvegyek, árvák, rokkantak ha kérnek, az állam kormányzói azt mondják nincs pénz, nincs pénz, nincs pénz! Az államkincstár üres. Az ország nem bírja a sok terhet.

Igaz, sok az államadósság. Nagyon egy világháború költségei. De sok ezer millióval kevesebbe került volna a háború, ha a hadseregszállítások körül ovatosabban és takarékosabban jártak volna el.

Itt élnek a szemünk előtt és pöffeszkednek Pesten a hadimilliomosok. A bakancs szállítók. A hadivarroda-tulajdonosok A köpenykészítők. A posztókereskedők. A lószállítók. A marhakereskedők. A kórházélelmezők. A hátizsákszállítók. A municiógyárosok. A cvibakkpékek. A hadimalom. A borszállítók. A gyógyszer- és kötszerszállítók. A barakképítők. A kocsigyárosok. A textilgyárak. A drótesinálók. A zsirkereskedők. A szénakereskedők. A legtöbb ezek közül a háború előtt szegény existenciára volt, s most mind többszörös milliomos. Ők a háborúból csak rebacholtak.

Nem általánosítunk teljesen. Voltak bizonyára és vannak tisztességes hadseregszállítók is, akik a nagy ármeikelési tülekedésben azt sem tudták, hogy miként lettek dús gazdagok. Ezek megelégedtek volna a tisztességes polgári haszonnal is, de őket is elragadta a kapzsiság árja, mikor az aranyeső megindult. A hadiszállítók legnagyobb része azonban felülbírálatra szorult. A hadseregszállító vállalatok rosszul fizetik munkásait és tisztviselőiket. Egyre emelik a részvénytőkét és osztalékot egyre nagyobb árat követelnek, mikor már most is majd belefutnak saját gazdagságuk zsirjába.

A hadikoldusok és hadimilliomosok dolgában sürgősen igazságot kell terem-

teni. Nem járja, hogy a társadalom egyik része csak nyerjen, a másik csak veszítsen a háborúban. Veszíteni csak azok veszítenek, akik megmentették vitézségükkel a drága hont. Nyerni csak azok nyernek, akik protekcióval és ügyeskedéssel üzletet tudnak csinálni a világháborúból is.

A hadimilliomosoknak kell elsősorban viselniök a háborús kárvallottak felségítésének költségeit.

A hadimilliomosok nem adták oda az államnak vérüket; a pénzüket is csak biztos kamatról adták kölcsön, s ezt is sokszor a nyomás hatása alatt.

A hadinyomorultak odaadták egyetlen kincsüket életüket, egészségüket, boldogságukat — önként, hazaszeregetből.

Ha van igazság a földön, akkor az államnak kötelessége a hadimilliomosok háborús nyereségének 10—15 százalékán felül lefoglalni és ebből a pénzből felségíteni a hadiözvegyeket, hadiárvákat hadirokkantakat és mindazokat, akik anyagi megelcsúsítésüket veszítették el a katonai szolgálat miatt.

A háború piócáit le kell ráznunk az állam testéről!

A háború kárvallottait a hadimilliomosok feleslegeiből kell kárpótolni! E nélkül sose fognak begyógyulni a világháború sebei a magyarnemzet testén.

— A galíciai zsidók gyógyszer-tára. A budapesti gyógyszerészek felhívták a rendőrség figyelmét a gyógyszerbörzére, amely a Múzeum-kávéházban van. Elmondották a rendőrség embereinek, hogy a Múzeum-kávéházban főleg galíciai ügynökök lánckereskedelmet folytatnak, lassankint minden árut magukhoz kaparintanak és így az árat a világgal diktálják. — A rendőrség üldözni kezdte az ügynököket és közülük többet le is leplezett. Egy nagy raktárt foglalt le az Ullői úton, amely egy oláh zsidó tulajdona volt és amely dussu meg volt rakva. Egy másik raktárt a Józsefvárosban lepleztek le, ahol egy galíciai gyűjtötte össze az eldugott árut. Büntető eljárás indult meg ellenük.

Mindenki jegyezzen hadikölcsönt.

Aratás után vagyunk, ami azt jelenti, hogy maholnap megint újabb milliárdok kerülnek forgalomba. A pénz, illetve a bankjegyek szaporodása pedig egyértelmű volna a drágaság szaporodásával, ennek tehát elejét kell venni. Annak érdekében, hogy gátat vessünk a bankjegyek túlságos elszaporodásának, legeredményesebben akkor cselekszünk, ha hadikölcsönt jegyzünk, mert amennyi hadikölcsönt jegyez a nagyközönség, ugyanannyi összegnek megfelelő bankjegy vándorol vissza a kibocsátó jegybankhoz, hogy onnan a maga rendes útján megint forgalomba kerüljön.

Aki tehát hadikölcsönt jegyez, az a drágaság megfékezését segíti elő és ennél sebb lesz a nyolcadik hadikölcsön eredménye, — annál sikeresebb lesz a drágaság elleni küzdelem is. A hadikölcsön jegyzése tehát olyan kötelesség, amellyel elsősorban magunknak tartozunk. De más szempontból is érdekünk, hogy hadikölcsönt jegyezzünk, hiszen a jó kamatozás, az adómentesség, az árfolyam emelkedésével elérhető tőkényesség stb. megannyi olyan kedvezmény, amely együtt jár a hadikölcsönrel. Ha most még azt is meggondoljuk, hogy eredeti célja a hadikölcsönnek végeredményben mégis csak az, hogy vitézül harcoló katonáink szükségleteit fedezni lehessen, nem lehet kétséges, hogy az egész nemzetnek, minden magyar embernek első kötelessége a mostani időkben a hadikölcsön jegyzése.

Ha megfigyeljük, hogy kik teljesítik legbuzgóbban ezt a kötelességüket, megállapíthatjuk, hogy miként a harc mezején a jegyzésnél is ott látjuk az első sorokban a magyar népet. De láthatjuk azt is, hogy a nemzetiségek nem jegyeznek annyit, mint amennyit tőlük elvárhatna a haza, amely iránti hűségüket a parlamenten belül és kívül oly gyakran hangsúlyoztatják. Mondani sem kell talán, hogy minden más argumentálásnál szebben beszél a tett, tehát a nemzetiségek is jól tennék, ha nagyarányu hadikölcsön jegyzéssel tanuskodnának hazafias érzésük mellett.

Nemsokára lejár a jegyzés határideje. Addig is teljesítsük kötelességünket. Mindenki jegyezzen hadikölcsönt.

LIFKA-MOZI

Szombat—vasárnap

Az élő halott

Film dráma 4 felvonásban

Főszereplő:

Novelli Márta

egy új mozicsillag.

Kezdete 1/2 6 és 1/2 9 órakor.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

Milyen lesz a kenyérünk?

— Nagyobb százalékban örlik ki az új gabonát. —

A legfontosabb közszükségleti cikk minden időkben a gabona volt s az maradt a háboruban is. A gabona volt aztán az, amely, mint az egész gazdasági élet gerince, a legtöbb gondot okozta a kormányoknak. Egész hatalmas regénye lenne a gabona háborus regénye igazgató változatokkal, melyet a közönség csak nagyon kis mértékben ismer s rendszerint csak abból tud meg, hogy a kisütött kenyér sokkal keserűbb, rosszabb, mint a legutóbbi volt.

Milyen lesz az ötödik háborus esztendő kenyere?

Erre megfelel a kiörlés új rendjéről szóló kormányrendelet, — amely az ideigkisebb terméshez zamra való tekintettel a gabonának a tavalyihoz képest erősebb kiörlését rendeli el. Mig tavaly a kiörlés aránya 80, az idén 87

százalék. Tehát az idén barnább kenyeret eszünk.

A rendelet szerint a 76 kilogrammos búzából 16 százalék finom lisztet, 24 százalék főzölisztet, 47 százalék kenyérlisztet és 11 százalék korpát kell kiörlöni. Eszerint az idén 4 százalékkal kevesebb lesz a finom liszt, 4 százalékkal több a főzöliszt és 7 százalékkal több a kenyérliszt, míg a korpatermelés a tavalyihoz képest 50 százalékkal csökken, aminek kellemetlen következményét feltétlenül meg fogjuk érezni tej- és hústermelésünk csökkenésében.

A 71 kilogrammos rozsból 90 százalék lisztet és 7 százalék korpát kell kiörlöni, árpából viszont, tekintet nélkül a fajsúlyra, 80 százalék lisztet és 17 százalék korpát.

A Szabadkai Stefánia-Szövetség

az anyák- és csecsemőkért.

Ingyen orvosi rendelő a csecsemők és gyermekeknek.

A Szabadkai Stefánia-Szövetség a holnapi napon megnyitja gyermekorvosi rendelőjét. Az ijesztő mérvű gyermekhalandóság leküzdésére ezzel fontos és nagy lépéssel haladtunk előre. Talán sehol az országban nem volt égetőbb szükség erre, mint épen Szabadkán. A megnyitással kapcsolatosan közöljük a Szövetség közérdekelt szolgáló ismertetőjét és programját:

„A „Szabadkai Stefánia-Szövetség“ a város tulajdonát képező Magyar-féle ház földszintjén, a Városi-zenede alatt egy gyermekorvosi rendelő helyiséget nyitott, amelyben dr. Reisz Elek gyermekorvos, az állami gyermekmenhely igazgató-főorvosa f. évi július hó 22-től kezdve naponként délelőtt 8-9 ig csecsemőknek és gyermekeknek nyilvános és ingyenes rendelőt tart.

Célunk a beteg gyermekeket gyógyítani és őket az életnek megtartani és ezért minden eszközt és módot felhasználunk, amely e magasztos törekvésünket előmozdítja.

E szempontok által vezérelve nem csupán díjtalan orvosi rendelőt fogunk nyújtani, hanem oda törekszünk, hogy akiket bármilyen címen a díjtalan gyógyszer-

ellátás megillet, azt megkapják és hogy a rea szorulókat anyagi támogatásban is részesítjük.

Ehhez képest díjtalan orvosi rendelőt eszközünk megfelelő igazolványok alapján az országos betegápolási alap, a kerületi munkásbiztosító-pénztár, az államvasutak egylete, a postások és bármely más jótékony vagy emberbaráti intézmény szímlájára, de díjtalanul fogjuk a gyógyszereket kiutalni azoknak is, akik valamely egyletben erre igényjogosultsággal nem bírnak ugyan, de szerény anyagi viszonyuknál fogva, a gyógyszerek megvásárlására nem képesek.

Egy emberbaráti intézménnyel tehát több van Szabadkán. Özinte elismerés illeti a Szabadkai Stefánia-Szövetség vezetőit, hogy ezt az egész nemzetre kiható s a beteg csecsemők és gyermekek megmentését célzó intézményt ily gyorsan megvalósították.

Most Szabadka társadalmán van a sor, hogy további áldozatkészségével hozzájáruljon ahhoz a nagy és nemes munkához, amelyet a Szabadkai Stefánia Szövetség célul kitűzött, — akkor Szabadka szociális- és kulturális intézményei révén megillető helyet foglalhat el a magyar városok között.

A liszt és a korpa új maximális ára.

Most jelent meg az új termésből előállított liszt és korpa legmagasabb árát megállapító miniszteri rendelet, mely szerint az 1918 évi termésű búzából előállított búzalisztért, valamint az 1918 évi termésű rozsból előállított rozslisztért közvetlen a fogyasztás céljait szolgáló forgalmon kívül követhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére nézve a következőkben állapítatik meg:

Búzából előállított finom tészta-lisztért 296 K 50 fben, búzából előállított főzölisztért 80 K-ban búzából előállított kenyérlisztért 50 K-ban, rozslisztért 87 korona 30 fillérben.

Az 1918 évi termésű magvakból előállított búzakupáért, rozskorpáért és árpakupáért — korpa alatt érte az említett gabonane-miek minden egyéb örleési hulladékát (konkoly stb.) is — követhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére nézve 35 koronában állapítatik meg.

A jelen rendelettel a búzalisztre, rozslisztre, búzakupára, rozskorpára és árpakupára nézve megállapított legmagasabb árakat a rakodó állomáshoz való szállítás költségeit is, métermázsánként (100 kg.) tisztasúlyra, zsák nélkül az átvétel helyén és készpénzfiz-

tés mellett történt eladás esetére kell érteni. A legmagasabb ár zsák nélkül lévén értendő az eladó a zsák súlyát az eladott liszt súlyába nem számíthatja be.

A lisztért közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban (kicsinyben, vagy részletkereskedésben) követhető legmagasabb ár az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszter a szükséghez képest megváltoztathatja.

Aki a rendelet hatálya alá eső cikkért a rendelet szerint követhető legmagasabb árnál magasabb árat, vagy bármely mellékszolgáltatást követel, vagy ígér, kihágást követ el s a büntetése hat hónapig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés. A rendelet azonnal hatályba lép.

Uzsora az ásványvízzel és a szódavízzel.

— Megint emelik az árakat. —

(Saját tudósításunk.) Ahol rossz viz van és rossz kutak, mint Szabadkán is, az emberek jobban rá vannak utalva az ásványvízre, de a háboru az ásványvizet sem hagyta meg közkinccsnek, olcsónak.

A lelketlen uzsora az ásványvizre is rátette a kezét s ma már ez inkább patikai cikknek mondható, mint élvezeti vagy közhasznú természeti kincsnek, amelyhez bárki is olcsón hozzájuthat.

Természetesen az ásványvíznek is van központja már, de ezeknek a központoknak nem sok hasznát láttuk ezideig. Ellenkezőleg nagyon rossz véleményt mondanak róla azok, akik ismerik belső szervezetét.

Ma egy nagyobb üveg ásványvizet 2 koronán felüli árában árusítanak, ezzel párhuzamosan a kávéházakban is 40-60 fillért elkérnek egy kis pohár ásványvizért.

De az ásványvíznek ilyen magas ára mellett az összes jó tulajdonságai is ellilantak, s gyakran megtörténik, hogy a gyenge dugaszolás folytán romlott vagy teljesen szénsavmentes állapotban jut a kiszipolyozott fogyasztóhoz.

Az ásványviz eltűnt a szégyenebb osztály asztaláról. Megmaradt volna szódavíz. Csak hogy a szódavízgyárosok sem alvó emberek s központ nélkül is nagyon jól értik az áremelést.

A háboru kezdetén 10 fillér volt egy kis üveg szódavíz és ma már 60 fillérbe kerül és amellett az is olyan vérszegény, szénsavnélküli folyadék lett, hogy sokszor csak a jóakarát buzogtatja ki az üvegből.

Mi belátjuk, hogy nagyon jó dolog az áremelés, különösen, ha ilyen könnyen keresztül vihető, de utóvégre is a pénzért csak kellene adni valamit és csak kellene legyen valaki, aki némi ellenőrzést is gyakoroljon.

Hol a kormány és hol vannak a hatóság szervei, hogy nem tesznek semmit a felháborító vízzusora ellen.

— A román internáltak hazabocsátása. A román betörés idején internált magyarországi románokat egy-kettőnek kivételével, kiknek ügye még vizsgálat alatt van, valamennyit hazabocsátották.

Meglőttek egy lógós katonát.

...kor a beteg mulatni vágyik. -

Saját tudósításunk.) Loncsik a 36. gyalogezredbeli gyalogos, mint beteg a „Vörös Ökör“ ismétlődő katonai kórházban ápolás alatt, tegnap kilógott a katonai mulatásra.

Az éjjel 1 óra körül a katonai kórház igazgatója szólította fel, de beteg Loncsik, gyors futással kimenekült az őrzőből.

Az őrzővezetője több ízben kiáltott és megállásra szólította fel, de a katonát csak tovább futott.

Az őrzővezető erre fegyverét használta és az egyik golyó eltalálta a katonát. A golyó a katonát a fején keresztül. Súlyos sebesüléssel a mentők képezték a kórházba szállították.

API HIREK.

30 és feles Szabadkán. A város elsőnek közölte azt a hírt, hogy a hadvezetőség a pénzügyminiszter megkeresésére egy 30 és feles mozárágyut bocsát a hadiszon propaganda céljaira. A parat a vidéki városokban állították ki közszemlére. Most, biztosból szerzett információ alapján közöljük, hogy Szabadkán a hadiszon csütörtökön és pénteken látható a technika egyik vívmánya. A 30 és feles mozár a városháza előtti téren állították ki, amelynek egyik legnépszerűbb érdekessége az is, hogy már az összes harcterek megfordultak az alkalommal a szabadkai harci és a 6 os honvéd parancsnok és a 6 os honvéd parancsnok hadikölcsönjegyzést fog eszközölni. A Hadsegélyző Hivatal a szabadkai mozár bevonásával a harcterek és árva javára akciókat fog szervezni. Az érdeklődő látvány elé érhető izgalom tekintet a város közönsége.

Kitüntetés hősi halál után. A hadsereg szemben vitéz magasság elismerésül a katonai miniszter 3. osztályát a hadiszonban és kardokkal kapták a hadsereg előtt elesett ms. Zárzó Pál és dr. Szántó Gáspár gyalogezredbeli tart. hadnagya.

Tamári kinevezések. A vallásügyi miniszter, Bálos újvidéki kir. kath főgimnázium tanárt a VII. továbbá József újvidéki, központi szaktantra berendelt főgimnázium tanárt a VIII. fizetési osztályra kinevezte.

Németek lenyirták a magyarok szánt romániai juhászait. A kormány tudvalevőleg 3 romániai juhott kötött le a magyar városok és földbirtokosok számára. A juhállomány jó kondícióban van, eltekintve attól, hogy a juhászokra már nem lehet számítani, mert arról már jó leveleket kaptunk a német hadsereg részéről a német csapatok. Az új juh darabja 140 korona, a juh bányán 100 korona, az ideiglenes 50 korona.

60 százalékos lesz az új háborús adó. Az új háborús adó elő-

készítésére vonatkozó miniszteri leirat már megjelent. E szerint az új adó az állami, községi és egyéb összes adókat, a járulékokat is beszámítva ezeknek hatvan percentje lesz, amit aztán már megérez mindenki. Most készülnek a 10.000 koronán felüli jövedelmekre rótt adók kivételével s azután jön a nagy adó előkészítése.

Felmentett tisztek előléptetése. A Külügy-Hadügy honvédelmi miniszteri rendeletet közöl, amely a felmentett tisztek kinevezését szabályozza. Azok, akik a háborúban szolgálatot nem teljesítettek, kinevezésre nem terjesztetők fel. Aki eddig fel volt mentve és most bevonultak az „A“ csoportban főhadnagyokká nevezetnek ki, ha nyolc hónapig hadnagyként, századosokká, ha legalább tizenkét hónapig főhadnagyként voltak. A „B“ és „C“ csoportbeliek főhadnagyként nevezhetők, ha hat hónapig hadnagyként, századosokká, ha huszonegy hónapig főhadnagyként voltak.

Leesett a gépről és kitérte a nyakát. Kovács Matild 22 éves szabadkai munkásnő Mikuska György cséplőgéptulajdonos gépén, mint adogatólány volt elfoglalva. A nagy hőségben elszédült és lezuhant a gépről. Az esés következtében kitérte a nyakát. Hulláját a Bajai uti temető hullaházába szállították.

Az állatorvosi doktorátus. A király megengedte, hogy az állatorvosi főiskola olyan okleveles állatorvosokat, akik kiváló képzettséget tanúsítottak és önmálló tudományos vizsgálatokra megfelelőek, az orvosi tudományok doktorává avathat.

Mértékelten fűtsünk, mert kevesebb lesz a fa. A munkaerőnek katonai célokra való nagymérvű igénybevételével, a fatermelő üzemek teljesítőképességének apadásával, az élelmiszer beszerzésének rosszabbodásával, a fuvar és üzemi anyagok csökkenésével a tüzfatermelésnél nagy visszamaradást idéztek elő. — Őszi-téli szezonra tehát tüzianyaghiány lesz. A belügyminiszter ennek megállapítása után azt javasolja, hogy vagy a széntüzelésre térjenek át a hatóságok, vagy a tüzelést csökkentésük s a magánosoknak is e szerint kell eljárniuk.

Tilos a cséplésre kiutalt szén eladása. A szénügyek kormánybiztosának tudomására jutott hogy egyes helyeken a cséplésre és szántási célokra kiutalt szenet egyes kereskedelemben hozzák. Mint-hogy a rendelet szerint a kiutalt szenet csak arra a célra szabad felhasználni, amelyre azt kiutalták a szénügyek kormánybiztosára fi-gyeimezteti a cséplőgéptulajdonosokat, hogy az ilyen eljárásoktól tartózkodjanak, mert ily esetben súlyos büntetésnek teszik ki magukat. Az erre vonatkozó rendelet ma érkezett le a polgármesteri hivatalhoz.

A tulmagas cipőárak. A kereskedelmi miniszter tudvalevően a raktáron volt cipők régi árai-nak érvényét augusztus 31-éig meghosszabbította. Ennek folytán különböző áru cipők vannak forgalomban. A Népruházati Bizottság által forgalombahozott cipők-nél, amennyiben a közönség az ezek talpába bepréselt árat meg-nézi, visszaélés nem lehetséges:

a régi raktári cipők ára azonban, a közönség köréből hangzó panaszok szerint, több helyütt igen magas. Árulást csak feljelentés alapján lehet megállapítani. A tulmagasnak talált árat tehát a rendőrségnél minden esetben fel kell jelenteni.

Eltűnt kisfiú. Hoffmann Mihály, 10 éves kisfiú, aki Lehel-utca 232. sz. alatt lakó családnál volt vendégségben, tegnap eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett. Eltűnéséről egy kis ing és egy nadrág volt rajta, sem cipőt, sem kalapot nem vitt magával. A kisfiú csak németül beszél. Aki tud róla valamit, értesítse a fenti címet, vagy a rendőrségnél jelentse a kisfiú hollétét.

Bronzermes vitézek. Az el-lenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz vitézségi érmet kapták Kovácsics János, Milosztrazsics Márkus, Takács János, Vrbáski Frigyes, Vardzik Mátyás népfőlkélek, Petrács János honvéd, Merkl Lőrinc népfőlkélek, Nenadov Lehel honvéd, Broics Kosztics Ernő népfőlkélek, Lendvay József póttartalékos szakaszvezető, címzetes őrmester. Miloszavlevits Timót, Tuffner József népfőlkélek tizedesnek, Rechnitzer Károly őrmester, Jokov Dániel őrmester, Bertalan Mihály, Dózsai János, Kovács Isme népfőlkélek, Muhari József honvéd Nagy György Pál István népfőlkélek, Darabont István honvéd, Pozderka János, Sandra Gábor, Tóth István, B. Tóth István népfőlkélek, Gulyás József népfőlkélek tizedes, Méhes József, Plancsák Sándor, Horváth Antal népfőlkélek őrmesterek, Müller András tartalékos honvéd, Krisz-pencz András, Ecker József, Pavlica Pál, Mészáros János, Milicev György népfőlkélek valamennyien 6 os honvéd gyalogezredben.

Istenkáromlásért lefoglalt lap. A győri vizsgálóbíró a Győrben megjelent Népakarati című lap május 12 és 26, valamint június 9-iki számaint lefoglalta, mert a lapban megjelent Bibliai szemelvények című közlemény tartalma a büntető törvénykönyvbe ütköző istenkáromlás vétségét tünteti fel. A belügyminiszter most megkereste az összes törvényhatóságokat, hogy a területükön lévő említett lappéldányokat szintén kobozzák el.

Leégett tanya és termés. Schoblocher György bácsalmási kisbirtokos tanyája, a kazalba raktott új gabonatermésével együtt teljesen leégett. A kár mintegy 200.000 koronát tesz ki. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta.

A vāmőrlő malmok kiörlési százaléka. A ma megjelent és lapunkban közölt gabona kiörlésére vonatkozó miniszteri rendelet hatálya nem vonatkozik az ugynevezett vāmőrlő malmokra, amelyek kiörlési százalékát Szabadkán a polgármester 80 százalékban állapította meg. A porlás a búzánál 2 százalék, a rozsnál 3 százalékban lett megállapítva.

Komlófőzelek. A főzelek mai drágaság mellett, egy új és érdekes receptet küldött be egy olvasónk. A komlonak gyenge hajtásait melyeket leveleitől megfosztunk 4-5 cm. hosszú darabokra töröljük. Miután ezeket lobogó vízben felforaltuk mint leves tész-

tát a vizet elöntük. a komlószar-darabkákat pedig összevágott hagymával szalonnakockákkal és paradicsommal vízben puhára főzzük. Majd vékonyan berántjuk és ecetet töltünk belé izlés szerint. Nagyon jó belé a tejföl és tojássárga keverék.

A 82 és székely gyalogezred hadialbuma. A cs. és kir. 82. székely gyalogezred hadialbumának szerkesztősége (Szászváros, Hunyadm.) ezennel kéri a különböző katonai kötelekben vagy kórházakban szétszóródott tisztjeit a regimentnek, hogy fényképeiket, naplójegyzeteiket, harctéri felvételeket és érdekes megfigyeléseiket a szerkesztőségnek megküldeni sziveskedjék. A hősi halottak — úgy a tisztek mint legénység — hozzátartozóit kéri a szerkesztőség a hősi halottak fényképeinek, rövid életrajzi adatainak és esetleg hátramaradt naplójának, általános érdekű leveleinek megküldését. — A szerkesztőség minden rendelkezésre bocsátott képet, naplót stb. annak idején sértetlenül visszaszolgáltat.

Névmagyarosítás. Löwinger József gombosi születésű szabadkai lakos, valamint kiskoru Sándor. Ernő gyermekei nevét belügyminiszteri engedéllyel „Lénárd“-ra változtatta át.

KORZÓ-MOZI

műsora.

péntek—szombat—vasárnap

Harry Piel
izgalmas remek filmje

Az Unio klub titka
Detektív drámai színjáték 4 felv.

Tisztító tűz
Megkapó életkép 3 felvonás kiváló slager.

Előadások: d. u. 6, este 1/2 9 kor,
vasár-, és ünneponap 1/2 3, 4, 6, 1/2 9

Vakmerő rablótámadás. A móholy határban vakmerő rablók támadták meg az egyik szálláson Kocsis Józsefnét, akinek férje hadbavonult s aki fogadott lányával és egy orosz fogollyal lakik ott. Több ember hatolt be éjjel a szállásra s pénzt követeltek, majd Kocsisnét, leányát és az orosz foglyot is megverték. Különösen az oroszfoglyot hagyták alaposan helyben, aki belehalt sérüléseibe. Az elrabolt pénzt és a tettéseket nyomozza a környékbéli csendőrség.

A fiú felső kereskedelmi iskolába és a vele kapcsolatos nő tanfolyamra a jelentkezők július és augusztus hónapokban folytatólag fólvétetnek.

Dr. Leszich János ügyvéd értesíti ügyfeleit, hogy IV., Beresényi-utca 5 sz. (Takarekpénztár és Zálogintézet épülete) alá áthelyezett irodájában ügyvédi gyakorlatát megkezdte. Telefon: 333

X Kovács István tanár VI. kör, Maria Terézia-tér 15. szám alatt levő magántanítási tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumban és egyéb iskolákba járó tanulókat elsősorban lányokat és magántanulókat.

— **Hová intézendők a behozatal iránti kérvények?** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az árbehozatal iránti kérvények jövőben mindig az e célra alkotott szervezetekhez intézendők. Azok a szervezetek, amelyekhez a behozatal engedélyezése iránti kérvények benyújtandók a következők: **Allat és takarmányforgalmi r.-t. V., Dorottya-u. 2 sz., Bőrbeszerzési r.-t. Készbőrközpont V., Dorottya-u 8 sz., Bőrközpont (A magyar szent korona országainak bőripari központja mint r.-t.) V., Nádor-u 12. sz., Csontközpont r.-t. VI. Andrassy-ut 95 sz., Fonópapir bizottság V., Zrinyi u. 1. sz., Gyantaközpont (Magyar gyantatermelő és beszerző r.-t.) V., Zoltán-u. 12. sz., Gyapjúközpont (A magyar szent korona országainak gyapjúközpontja r.-t.) IV., Városház-u. 14 sz., Haditermék r.-t. V., Nádor-u. 9. sz., Kávéközpont (A magyar szent korona országainak kávé központja V., Vilmos császár-ut 24. sz., Kender- és jutaipari bizottság V., Mária Valéria-utca 12. sz., Lenipari bizottság V., Mária Valéria-utca 12. sz., Műszaki és elektrotechnikai hadifém-bizottság VII, Erzsébet-körút 49. sz., Népruházati bizottság V, Autó-u. 5. sz. Olaj- és zsiripar központ r.-t. VI. Andrassy-ut 2. sz. Szilvaközpont r.-t. V. Árpád-ut 15. sz. Ujságpapirközpont VI Teréz-körút 30. sz. Vasbizottság (A 465/1917. M. E. sz. rendelet alapján létesített vasbizottság) V. Vécsey-ut 5. sz. M kir. keveskedelmi muzeum V. Akadémia-u 3 szám.**

— **Zsebmetészek.** Tegnap a szabadkai halcsarnok előtti tolongásban Szánkó András, iskolaszolgának a zsebéből kiloptak 480 koronát tartalmazó pénztárcáját. A katonai rendőrség a szabadkai pályaudvaron tetten érte, Guba Ferenc, topolyai lakost amikor ez az egyik utas zsebet ki akarta fosztani.

— **Felmentést lehet adni a levágási tilalom alól** Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter vármegyék alispánjainak a következő rendeletet küldte: Az ország folyó évi takarmánytermése előreláthatóan nem fog megfelelni a hozzágüztött reményeknek. Hogy ennek következtében a három évnél fiatalabb üsző és tehének vasuton való szállítása és levágása tárgyában elrendelt korlátozó intézkedések folytán az üszőállomány forgalmának illetve a tenyésztésre kevésbé alkalmasak levágásának további korlátozása által a téli takarmányozási viszonyok ne súlyosbítsanak, vagy hogy az állatok súlyos veszteségeiről a gazdaság köznség indokolatlan károsodásnak kitéve ne legyen. felkatalmazom alispán urat, hogy amennyiben a takarmányhiány kényszerítő hatása feltétlenül szükségessé tenné, állatállományunk fenntartásához fűződő felette fontos nemzeti és gazdasági érdekek szigorú szem előtt tartásával a levágási tilalom alól további intézkedésig felmentést adhasson

Szerkesztő:
BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezett könyvnyomdában Szabadkán, Rakóczi-utca 20. szám.

Mozgófényképszínház.

Korzó-Mozi műsora:

Péntek-szombat-vasárnap: **Harry Piel** izgalmas, nagyszerű filmje: **Az union klub titka.** Detektív dráma 4 felvonásban. **Tisztító tífz** megkapó drámai életkép 3 felv.

Hétfő-kedd: **Nagy sláger** ujdonságok. Főszereplők: **Teodor Loos, Keete Richter, A bűn terhe.** Mélydráma 4 felv. **Hazaáruló.** Hires **Buffa** film ujdonság. 3 felv.

Szerda—csütörtök: **Carola Toel** szépséges filmje. nagyszerű attrakció: **Fekete lelkek.** Megkapó drámai színjáték 4 felvonás. **Szerelem az egész vonalon.** Pompás vigjáték 3 felvonásban.

„Ferravin“

vasas chinabor.

Erősítő szer gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak Étvágyat gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. Szám-alan orvosi ajánlás.

Szabadkán Kapható. **Decsy Jenő** úr gyógyszeráránban. Jelenlegi ára fél literes palaekontként 10 K. — A „Ferravin“ névre tessék ügyelni.

Ajánlok azonnali szállításra kerek **fehérhusu étkezési tarlórépamagot**

folyó árban. Csomagolás önköltségen az árral együtt utánvételeztetik.

Kiss Lajos
Pu-Zobnaticza u. p. Topolya

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás osökkenése nélkül osakis

Tungsram
félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu

Tungsram-lámpákat.

Ujsághihordó leány felvételek a

Délvidék kiadóhivatalában.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVERET

regényeket, régi ujságpapirt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenkint

Családi és tábori levelezésre 100 papir és 100 boríték 5 kor. Palioci és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószeresek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószer- és papirkereskedése
Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

fogak és fog-sorok.

Valódi amerikai

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platinából, valamint arany- és platinafogak, koronák és hidak, ugyszintén szájpadlás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéketlenítve és fogtömések (plombálások.)

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Prokes-báz. Telefon 58.

Elsőrendű Gyertyamosi salétlommentes

tégla

azonnal kapható

Bánó és Bröder
oégnél Szabadka

Jó minőségű építési homok **eladó.** Bővebb felvilágosítást ad a Szabadkai osztálymérnökség. **Lichtnekert-ház.**

Kihordó kocsis

jó fizetéssel azonnal felvétetik

„Johanna“ szikvizgyárba
Szegedi-út 38.

MENETREN

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02
éjjel	10:11
Zomborra ind. éjjel	6:14
	5:23
Ujvidékről érk. délelőtt	7:48
délután	1:21
Ujvidékre ind. délután	10:58
éjjel	1:44
	6:26
	4:28
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	6:08
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:16
Cservenka—Gombosdól érk.	éjjel 8:57
Cservendka—Gombosra ind.	éjjel 4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind.	7:00
	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

Viszketegséget, sömört, rüh

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLEISCH-féle eredeti törzsvédett

„Skaboform kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Minőig eredeti pecsétetes dr. Fleisch-féét kérjünk. Próbátégelykorona, vagy tégely 5 K., esetládi adag 12 korona Szabadka és vidéke részénlőraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszerár 1. kör Deák-utca. (Kórkápolna mellett.)

Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

Dugókat

ujakat és használtakat legolcsóbb árban veszek. Pezsgőskért 1 K. 10 fillért fizetek.

GUTH BUDAPEST
Gróf Zichy-Jenő

A legújabb egyházmegyei nyomtatványok postafordultával a

Szent Antal nyomdában

szerezhetők be